

Szerkesztőségi iroda:

R-Szombat, Jánosi-utca 42. sz.
Ide intézendő a lap szellemi
részét érdeklő minden közle-
mény és levelezés.

Bérmentellen levelek nem fo-
gadtnak el.
Kéziratok nem adtnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24.
sz. **Rábely Miklós** könyvnyom-
dájában. — Ide intézendők a
kiadóhivatalt illető előfizetési
pénz-, hirdetés-, nyilvánter-
és felzárkóztatások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos peit sor tér-
fogata 5 kr.
Bétyegdíj: minden beiktatás
után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legzele-
szerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Videant consules . . .

A pánszlavismus, hazánk ethnografiai viszonyai-
nál fogva, esküdt ellensége mindennek, a mi magyar.
Ezt különösen mi érezzük leginkább, kik a magyar
és szláv elem választóvonalán lakunk. Át-atesap he-
gyeinken a fagyasztó muszka szél, s elhozza magá-
val a magot, mely közöttünk termékeny talajt remél.
Talál is sok helyütt s csak a legéberebb gondoskodás
képes kiirtani a gyomot, mi nyomában oly buján fakad.
Küzdünk ellene körömszakadtig minden ponton,
a honnan támadástól félhetünk, s a nemzeti ügy jövő-
jébe vetett rendithetetlen bizalom, az ez által irány-
zott munkásság, bála a Magyarok Istenének, győze-
lemre segít.

Szívünk legfőbb ohaja, hogy úgy legyen
mindörökké. Csak hogy az a tulerős bizalom, sokszor
fátyolt von szemünk elé, melyen keresztül rózsásabb
színből tűnhetnek fel a kívülről létezők, mint a mi-
lyenekül a rideg valóság kontár esetje festené.

A rimaszombati egyesült prot. főgymnasium ke-
belébe fogadta a Pozsonyból, nemzetellenes üzemleik
miatt eltávolított tanulókat nébányát. Semmi kétségünk
fölötte, hogy e lépést kifogástalanul hazafias indító
ok vezérelé. E lap hasábjain kifejezést is nyert már
e gondolat, s közlője biztos reményt fűzött a czél
megvalósulásához.

Fájdalom, mi e reményben nem osztozhatunk, s
épen hazafias aggodalmunk parancsolja, hogy e so-
rok napvilágot lássanak.

A főgymnasium tanári kara, midőn a hajléktala-
nok előtt ajtót nyitott, azoknak teljes kigyógyítását
czélzóá ama nagy betegségből, mely sziveiket oly
korán megmérgezte. Humanus és a haza köszönetére
érdemes jó szándék. Kétségtelenül igaz honszeretet
és legnemesebb önbizalom tanubizonysága. S csak-
is az a keserű tudat képesit ellene sorompóba állani,
hogy e szándék soha sem lehet itt valósággá, hanem

igenis lesz nem czélzott, de előre nem is látott ba-
jok forrásává.

Legelsőbb is, kíváncsiak vagyunk arra, hogyan
fogta fel a tanári kar ez ifjakkal a pozsonyi tan-
intézetből lett eltávolítását? Hogy a javithatatlanság
praeiudiciumául nem tekinté, azt tette bizonyítja,
hogy a magyar állam akaratának kifolyásául sem
vevé, a mellett a rimaszombati főgymnasium álla-
milag segélyezett volna tanuskodik. Profán
szavakkal élve a valóságban, olyan viselkedés fenyi-
tékeül tűnik tehát fel e kiutasítás, melyet az állam
pozsonyi szeme bűnnek, rimaszombati szeme ese-
kély botlásnak tart. A megbántott anya egyik kezé-
vel megbünteti gyermekét, a másikkal, mely a sujtó
balról tudni sem akar, keblére öleli. Pedig köztudo-
másu tény, hogy a fegyver, melylyel sujtottak, a ma-
gyar államnak önvédelemre használt fegyvere volt. —
Azt felelhetné valaki, hogy a kiutasítás csak a po-
zsonyi intézetre szorítkozik, s így a rimaszombati
főgymnasiumot nem kötelezi. Tökéletesen igaz, de ha
ezt szabályul tekintjük, akkor ez ifjak privilegiumot
nyernek arra, hogy végig fertőztessék a felvidék
valamennyi tanintézetének szláv eredetű ifjuságát.
Mert midőn — mint rendszeren — nagy köszön el-
távolítottak üzemleik miatt, akkor már kész az ered-
mény, ők pedig a fanatikusok lelki gyönyörével fog-
nak pihenni babéraikon, s elvrokoniaik martyrkoszo-
rut fonnak homlokaik köré.

Mert mi nem abban látjuk a veszélyt, hogy ők
a város főiskolájának falai között — erős hitünk sze-
rint — meg nem javulnak, hanem igenis abban, hogy
a tanintézet szláv eredetű ifjajban új talajt lelnek bűnös, hazaáruló üze-
mekhez. Az ifjui szív lágy viasz, mely minden
benyomás iránt érzékeny, s melyben a beköltözött
alakok később megkövülnek, kiirthatatlanokká válnak.
— Már pedig, hogy a vendégek hatni fognak
fajrokonakra, azt tagadni egyértelmű a kétszer kettő

olvasóinak is bemutatnom, remélve, hogy kegyesen elnézendik,
ha e helyen, hol talán eredeti cikket várandának, ma egy
szerey kópia domborodik ki vágó szemek előtt.

Bruix admiral, a kitűnő tehetségű Bruix admiral, egyike
volt a világverő nagy Napoleon legvitézebb, legügyesebb ten-
gerész tisztjeinek; a nagy császár, ki kora legjelesebb embe-
reit, legnagyobb katonai kapacitásait tudá maga köré gyűj-
teni, e zsenialis tengerész tisztet kiválólag kedvelte, kegyét
kiválólag érezteté vele majd minden alkalommal, az egyptomi
táborozás alkalmával Egyiptomból visszahivatván, a tengerészeti
miniszteriumban adott neki, tehetségeinek megfelelő állást, majd
főparancsnokává tevé ama nyolcz linea hajóból álló hajóhad-
nak, melynek feladata leendett Cairohoz vitorlázni, ugyancsak
reá bízta később, egy Angliába gyűjtött, s Boulogne-nál kiköt-
endő flotta vezérletét.

Itt, e tengerparti kikötő városban történt az elbeszélendő
esemény, e tengerparti város volt ezen érdekes epizód színtere.
Mondjuk el röviden.

Egyik borongós, ködös, egyáltalán semmi jóval nem biz-
tató nap reggelén, a császár lóra ülve, hadsegédével szokott
sétalovaglására indult, előre kinyilatkoztatván, hogy visszatérte
után a tengeri haderő felett szemlét kíván tartani, kint a nyílt
tengeren, e végből szigoruan meghagyá, hogy a kikötőben
horgonyozó hajók hagyják el állásukat, s evezzenek ki a nyílt
tengerre. Aztán elhagyta a kikötőt.

Kedvetlenül, aggasztó sejtelmek közt fogadták tisztjei e
parancsot, az idő egyre borongóbb, egyre fenyegetőbb lett,
de ki mert volna a hatalmas kényurnak ellent mondani. —
Kényszerűségből azonban tudatták a császár kívánságát Bruix
admirállal.

— Sajnálom, nagyon sajnálom, — válaszolt az admirál —
de a szemle nem fog megtörténni; örülség volna megenged-
nem. Tudassák ezt ő felségével.

Es csakugyan, egyetlen hajó sem mozdult ki helyéből.
E közben a császár, sétalovaglásából visszatérve, legelső
szava is a szemle volt, némileg ingerült hangon, melynek okát
egy a sétalovaglás alatt előforduló incidensben kell bizonyára
keresnünk — kérdé ha parancsa végrehajtott-e?

Habozva, félő tartózkodással, közléle vele az admirál fe-
lelétét.

A kényur megdöbbsent, majd szinte képéből kikelve dob-

tételei valóságának kétségbevonásával. — Hogy egy
sántító hasonlattal éljek, a tanári kar, akaratlanul bár,
küldetésszerű, hazafias munkájával emelt épületébe
egyidejűleg beléplántálja azon elemeket is, melyek
csak a porladozó köveket, a dűledező gerendákat, a
romot, az enyészetet szeretik, melyek a pusztítás hű-
séges munkásai.

Ne kicsinyeljék az ellenséget uraim! Porszemek-
ből alakul a gránit, s a pöröly, mely amazokat
semmivé zuzza, ezen maga lesz por.

A rimaszombati főgymnasium, a magyarság ez
egyik védvára, kifogástalanul megfelel ama feladatá-
nak, hogy a romlatlan lelkületű tót gyermekekből
igaz magyar honfiakat neveljen, de túlhaladja erejét
a pánszláv apostolok tanítványainak megtérítése.

Mi, — habár egyesek mosolyogni fognak is vélem-
nyünk fölött — határozottan állítjuk, hogy a Pozsony-
ból kitiltott pánszláv diákok városunk falai között egy
égész ifju nemzedék magyarságát veszélyeztetik.

S mivel nem remélhetjük, hogy a tanári kar, ki-
mondott határozatát, erős hitével conflictusba keve-
redve, megváltoztassa, mi teljes bizalommal
a z oktatásügyi kormányhoz, magá-
hoz az államakarattal megvalósítójá-
hoz fordulunk orvoslásért.

Periculum in mora. — A ház ég felettünk; min-
den ellenőrizetlen perez helyre nem hozható bajoknak
lehet okozója.

Végre is, a magyar állam nem tűrheti el, hogy
egyesek hazafias tulbuzgalma, erőik tulbeesülése, egyik
segélyt élvező s épen missionalis feladatra hivatott
tanintézetébe hurezolja be a trójai falovat.

Azért, videant consules

Dr. Gyurkovich László.

Szemle.

36 forintért egy emberélet! . . .
Sokat tudna beszélni az a ravatal, mely azalatt

TÁRCSA.**Őszszel.**

Sárga lombok, hervatag virágok
Durva ősznek látom már nyomát.
Nem sugárik nyár vidám derűje,
Ősz terül a földön s égen át.
Herradás itt, felbő fenn az égen.
— Könnyet ejtünk holt kedves felett. —
Ködös, borús ősz vidd temetőbe
Fáradt, kinos, ifju életmet!

Künn hideg szél dudol szomoruan
— Temetési dallamot talán —
Idebent én hosszan eltűnődöm
Szegény szívem tenger bánatán.
Mély solájjal egy hang sugja bennem:
Oh! százszor boldog ki hűn szeret! . . .
Ködös, borús ősz vidd temetőbe
Fáradt, kinos ifju életmet!

Hol vagy édes, éneklő madárkám,
Hova tűnt el csattogó dalod?
Hol vagytok ti, tarka szép virágim?
Csak még egyszer, egyszer nyiljatok!
Dallal zengett, rózsával virított
Szent szerelmem . . . hát az hova lett? . . .
Irigy ősz, ki mindenem megölted
Oh temesd el fáradt életmet!

Lőrinczy György.

Bruix és Napoleon.

(Történelmi epizód.)

Egy régebbi, a harminczes években jelentékeny álláspont-
tot elfoglaló lap, a „Társalkodó“ megfakult hasábjait forgat-
tam, lapozgattam, mult napok valamelyikén, s mondhatom, ez
avult levelek közt sok érdekést találtam; legyen szabad ezek
közül egyet, egy magában véve egyszerű, igénytelen, de mind-
amellet jellemző, történelmi epizódot, e becses lapok kedves

bantott lábával, kétszer is ismételté magának a szavakat ily
hanghoz nem volt szokva; ő, kielőtt fejedelmek, királyok resz-
ketek, feltételében megátolva egy alattvalója által, ez több
volt mint mennyit eltűrhetett.

Reszketve, haragtól sápadtan hivatá az admirált, lázas
nyugtalanágában nem győzve majd bevárni, táborkarával elébe
indult, tisztjei hallgatagon, remegve követték.

Féluton találkoztak; Bruix admiral levett főveggel, tisz-
teletteljes, de egyenes, katonás magatartással, közelgett ural-
kodója felé.

— Bruix admiral — mondá felindulástól reszketve a csá-
szár — én meghagytam, hogy visszatértem után szemlét akar-
ván tartani a hajóhad felett, az hagyja el a kikötőt, s evez-
zen a nyílt tengerre. Miért nem teljesítetté ön parancsaimat?!

— Sire! — válaszolt tiszteletteljes, de szilárd hangon az
admiral, — férgeteg közelit, a vihar minden pillanatban kitör-
het, felséged maga meggyőződhetik erről, oly sok derék vitéze
életét akarja-e kockára tenni? én, mint parancsnok, ezt nem
engedhettem.

— Uram! — folytató növekedő haraggal Napoleon —
én meghagytam, s ujra kértem miért nem teljesítetté ön pa-
rancsaimat?! a következés egyedül engem illet, ön enged-
meskedjék.

— Nem fogok engedelmesskedni sire!
— Ah! ön szemtelen ember! — kiáltá feldühödve a csá-
szár, mig lovagkorbácsát magasra emelve, közelebb lépett az
admiralhoz.

Minden szem az admirálra tapadt, iszonyu perez volt.
Bruix megrándulva egy lépést hátrált, s jobbát kardmar-
kolatára tevé.

— Sire! — mondá elhalványodva — vigyázzon magára!
A jelenlevők köszoborra meredtek, kicsoda ez ember?
mily örült vakmerőség?

A császár maga, megmeredve állt meg, felemelt kézzel,
kimeredt szemekkel, mereven nézett a rettenthetlen katonára,
ki sápadtan, de a félelem legkisebb jele nélkül, állott előtte,
kezét még mindig kardmarkolatán tartva.

Csak egy perezig tartott e kinos jelenet, a császár földre
dobta lovagkorbácsát, s szikrázó szemekkel fordult a közelében
álló Magon ellentengernagyhoz:

— Ellenadmiral Magon! ön azonnal véghez fogja vitetni

az öngyilkos fiatal férfi hullája alatt felállított! Azt gondolják önök, hogy egy eltévedt élet catastrophiáját jelzi az csupán? Nem. Egy hatalmas szemrehányás az, szeme közé vágva a társadalomnak, mely a rosszat, a bűnt csak üldözi és bünteti, de az alkalmat annak elkövetéséhez maga szolgáltatja.

Az a „civilizáció“, az a „modern élet“, melynek követelményeit és kívánalmait olyan fennhangon, annyi büszkeséggel szeretjük hangoztatni, s a melynek vívmányai- és eszméivel minden alkalommal úgy eldicsekszünk, — ugyan mondják meg önök, — gondol-e valaha arra, hogy a bűnnek eleje vétessék? Soha!

Ugy tünik fel nekem ez a mi életünk, mint egy örült rohanás a lét rövid perczein át; — nekünk izgalmakra, élvekre van szükségünk, s azok kielégítése végett házakat emelünk, melyek a helyett, hogy a fáradsalmakra pihenést, a munkálkodásra szórakozást nyújtanának: szabadalmazott barlangjaivá válnak mind-ama erkölcselenségeknek, melyektől a higgadt megfontolás és tisztánlátás pillanataiban undorral fordul el a jobb érzés.

Egy lövés. Egy eset. Egy ujdonság. Meghalljuk, aztán elfeledjük.

Ugyan hány ember van, ki hosszasan gondolkodnék e fiatalon megölt élet koporsójánál? Pedig sokra figyelmeztet az! Jó lenne már egyszer kisépenni a magunk házatájékát!

Csak ha gyermekkoromra visszaemlékezem, bizony egészen más volt ennek a mi kis városkánknek az élete; — ezek a mi derék iparosaink — kik azóta mindmegannyi masszív, realis polgáraivá nőttek a városnak, — ezek vannak előttem. Lehet, hogy kérgesebbek kezeik, kevésbé finomak bókjaik, némelyikre azt is elmondjuk egy-egy barátságosan érintkezés után, hogy goromba, de ezeknek a nem simulekony, ezeknek a kérges tenyerű, goromba ósdi „bugris“-oknak a gardájából, — nem is emlékezem, hogy az öngyilkosok hullaházába került volna valaki.

... Igaz, hogy nem is létezett még akkor a felső-pokorági utca „szalon“!

Rettentően puszkaporos egy hét volt ez! A hétfői városi választmányi gyűlésen is csak úgy pattogott a bomba. No de el is kelt: négy üteg tűzer ellen ki merne vízpuskával harezolni!

Egyébiránt tévednek azok, kik a „Kispást“ kérdését a helyben állomásozó tűzérsg elleni vádnak tekintik. Ehez a katonaságnak csak annyi köze, a mennyiben lovagló-iskolájukat át kell helyezniök. De nem is privat-antipathiából lett az felvetve; ez elvi kérdés, és igen nagy hiba volna annak eldöntésén simulekony frázisokkal átsiklani; meg kell gondolniok uraim, hogy ez oly praecedens képezne, mely könnyen sok bajba és kellemetlenségbe sodorhatná a várost.

A „Kispást“, különösen a tavaszi és nyári hónapok alatt igen fontos közlekedési tér, körülépitve esürökkel. Mi ezt tudjuk mit jelent. A városi ember mezőgazdasága egészen más, mint a falusié. Itt nincsenek tágas szérús-kertek, nagy kiterjedésű majorságok,

ama mezdulatot! Ön pedig, — mondá Bruixhoz — huszon-négy óra alatt elfogja hagyni Boulognét, s visszavonul Hollandba! Távozzék!!

A parancs teljesült, a flotta megtevé mozdulatait. De fájdalom, amit Bruix megjósolt, csakugyan bekövetkezett. Alig vevé kezdetét a szemle, a vihar teljes erővel kitért, a fekete égen menydörgést menydörgés, villámot villám követte, az imént még nyugodt tenger felkorbácsolta, hullám hullámra toltulva, borzasztó képet nyújtott, alig rövid felóra, a büszke hajóhad semmivé volt téve, összetörve, tépett vitorlák, roncsolt árbocok usztak mindenfelé, sírás, rivás, vízbehultak halállal vivódók segélykiáltása hangzott mindenfelől.

A császár maga, kétségbe esett, aggodó arccal járt fel s alá a parton; egyezzerre rémítő zaj hatott füleibe, sápadtan emelte fel fejét, amit látott, ereiben szinte megfagyaszta a vért. Hozzá közel, több mint husz ágyusajka, matrózokkák, katonasággal tömve, roppant erővel vágódott egy kiálló szirt-hez s elmerült.

Ezt nem nézhette tovább, kétségbeesett elszántsággal ugrott egy készen álló bárkába s megragadta az evezőt. Kisérei hasztalan igyekeztek visszatartani.

— Bocsássatok! — kiálta — bocsássatok! meg kell őket szabadítanom.

Egy pillanat s a bárka megtelt vízzel, a felkorbácsolt habok egymásután csapkodtak át rajta.

Egy-egy hullám, már-már magát a császárt is lesodrá, a szélvész kalapját lekavva, magasra felvivé a levegőbe, aztán örjögő dühvel vágta a habokba.

E bátor fellépés hatott; tiszték, legénység, polgárok vetélkedve siettek a veszélyben forgók segélyére, amde csak keveset sikerült megmenteni; másnap több mint kétszáz hullát vetett a partra a hullám.

Napoleon mélyen meghatva, e jelenet után napokig zárkózva maradt. Mélyen érezte, hogy fékezhetlen makacssága mily gyászos eseményt idézett elő reá magára, egész Boulogne-ra, sőt Frankhonra is.

Ügyvivők járták be pénzteli erszényekkel a tábor, a várost, s csak így sikerült lassan-lassan lecsillapítani a már-már kitoró lázadást.

Borsody Béla.

istállók, aklok; — a rimaszombati ember összes gazdaságának a csűr a központja, ott esépel, ott tartja marháját, takarmányát, fakészletét, azzal közlekednie mindennap kényyszerítve van.

S ily helyen — nem elzárni csak — akadályozni a közlekedést: saját polgáraink, saját magunk iránti kötelességből semmi szin alatt nem szabad.

A mostani tisztikar loyális, udvarias és barátságos. Ezek talán megteszik, hogy a legénységre figyelmet parancsolnak közönségünk iránt, de jöhet egy másik tisztikar, mely a „Kispást“-ban nem fog egyebet látni „Reit-Schule“-nál, s ha majd július és augusztusban 150 ló fog reggeltől délig táncolni csüreink előtt: vajjon hogy fognak azok között a dugabnaasztagokkal megrakott jámbor pokorági equipage-ok bevonulhatni?

Annak a szegény tűzoltó-egyletnek is csak nem tudnak békét hagyni! Mondom önöknek, egy csomó interpellatiót kaptam, mert nem szidtam le őket nagy vitézül a miatt, hogy a multkori tűzhöz nem tudtak legalább is tiz hordó mata-fuegos-sal kirukkolni!

Már hiszen én belátom, hogy sok hiánya van a mi tűzoltóságunknak, de az legfeljebb is csak hiba hogy annyi sok parancsnoka van! ne etymologice vegyék ezt, hanem úgy tapasztaltam, hogy az önkénytes tűzoltóság mindegyik tagja csak parancsolni tud, a zürzavart meg aztán az csinálja, hogy a kiknek engedelmességek kellene: a fizetett tűzoltók rendesen csak száraz torkaik tűzét oltogatják — — otthon vagy máshol.

Hanem azért vehetnének nekik egy pár jó szivattyut, talán könnyebben elbánnának a tüzzel? . . .

Most, mikor a losonezi dalárda 25 esztendei di-esőségét jubilálja, eszembe jut a mi dalárdánk is, mely már hat éves korában ezüstkoszorút hozott magával a miskolci dalárünnepélyről.

Máresak igaz az, hogy a művészek nagyon kéretik magukat. Czeleztünk, biztatgattunk, hiába minden; fertály esztendeje, hogy nem hallottunk egy árva nótát sem a mi derék dalárainktól.

Uraim! miért sajnálják tőlünk olyan nagyon azokat a szép dalokat? Meg kellene gondolni, hogy a dalárda célja nem a folytonos tanulás, de épen annak eredménye, mellyel föllépéseik alkalmával művészi érzeinkre, jó izlésünk fejlesztésére, s egy nemes szórakozás élvezetével kedélyeinkre a művészi hatás által gyakorolnak.

Hiszzen különösen ilyenkor ősszel, mikor nemesak a szem, de a kedély is könnyezi az örök természet elpusztult bájait, — olya igen jól esik szomorú vagy vig nóta mellett — „sirva vigadni“ — édes mindnyájunknak!

Tschew-Egueux.

Közigazgatás.

Tudvalevőleg a megyei közigazgatási bizottság rendszeres havi üléseit minden hó második hétfőjén szokta megtartani. Mint értesülünk, a december havi ülés napja, minthogy a decemberi második hétfőhöz a karácsonyi szent ünnepek nagyon közel esnének, s a miatt az ügydarabok irodai feldolgozása és expeditiója késedelmet szenvedhetne, december hó 7-ére tüzetett ki.

A műszaki építkezések felülvizsgálata az elmúlt héten tovább tolytatott Raisz Edé kir. főmérnök közbenjöttével. A serkei és simonii malmok sokat bolygatott ügyének elintézése, illetve felülvizsgálata nem kevés munkával járt, melyek végzésénél f. hó 14-én a közelebről érdekeltek és pedig a simonii malomtulajdonos Bíró Pál képviseletében Csider Károly, a serkei malomtulajdonos báró Bánffy képviseletében pedig Flasko György is megjelent.

A régebbi felmérések — melyeket előbb Beliczay László volt megyei államépítészeti hivatalfőnök, később néhai Angyal József segédmérnök eszközöltek, — azon panaszra adtak okot báró Bánffy részéről, hogy a Rima folyó esése Serke és Simoni között elannyira szabálytalan, hogy a miatt a simonii malom vízbősége a serkei malom működését veszélyezteti, s követeltetett, hogy a simonii malomfő magassága levágassék.

Az újonnan eszközölt felmérési munkát a Beliczay László felmérésének ad — esékely különböztet feltüntetésével — igazat, s az illetékes közigazgatási hatóság határozata az ügy minden kérdését legközelebb végkép el is dönti.

A belügyminiszter a kinstár részére termelt dohány bevétele tárgyában közzetkező rendeletet intézte valameenyi törvényhatóságához:

„A kinstár részére engedély mellett ez évben termelt dohány bevétele az ide esatolt kimutatásban megjelölt helyeken és időben fogván megtartani, a m. kir. pénzügyminiszter urnak a folyó évi november hó 9-én 71035. szám alatt kelt átírata folytán felhivatik a megye közönsége, hogy a kitűzött bevételei határidőnek haladéktalan közhírre tétele iránt intézkedjék s egyuttal minden bevételei állomásra egy-egy ezen feladatra alkalmas egyént közigazgatási biztosi minőségben rendeljen ki. Megjegyeztetik, hogy ezen bevételei állomásokon ugyan több törvényhatóság területéhez tartozó termelők dohányjai is kerülnek bevételei alá, de ily esetben is csak egy és azon törvényhatóság közigazgatási biztosiának kiküldetése szükséges, a melynek területén a bevételei tényleg eszközöltetik, és hogy ez egyes bevételei állomásokhoz csak oly egyének rendelhetők ki: közigazgatási biztosi minőségben, a kik azon

bevételei hivatalhoz, a melynél mint törvényhatósági biztosok működnek, mint kinstári dohánytermelők bevételei végett dohányt nem szállítanak. Mellözendő továbbá a közelben fekvő nagyobb dohánytermelő községek jegyzőinek a hasonminőségben való kirendelése. — Mind a kinstár, mind a dohánytermelők érdeke ép úgy, mint a fenálló törvényes szabályok azt követelik, hogy a közigazgatási biztos a bevételei állomásokon jelen legyen. Annak a dohány bevételei körüli teendőit a dohányjövőkire nézve fenálló törvényes szabályok alapján kiadott és minden dohány bevételei hivatalnál és bizottsági állomáson betekintés végett rendelkezésre álló dohány bevételei utasítás határozza meg. Miután pedig ismételve panasz emeltetett, hogy a törvényhatóságok oly egyének rendelkeznek ki biztosi minőségben, kik hivatali állásuknál fogva a bevételei állomásokon jelen lehetnek, és a hivatalok sürgetése dacára is egész bevételei idő alatt alig egy párszor jelennek meg, utasítom a megye közönségét, hogy törvényhatósági biztosokul oly független állású egyéneket rendeljen ki, a kik a bevételei állomásokon jelen lehessenek, s a bevételei állomásokon a termelők, sem a jövedék irányában pártállást nem foglalnak. A közigazgatási biztosok számára 3 fnt rapidit állapított meg. A bevételei állomásra más helyről kiküldött biztosoknak a szabályszerű uti-költségek is meg fognak térítettni, azonban a helyben lakó közigazgatási biztosok által a rapiditakon kívül egyéb illetmények egyáltalában fel nem számíthatók. Az utasítást érvényesítésére a m. kir. pénzügyigazgatóságok vannak hivatva, minél fogva felhivatik a megye közönsége, hogy a dohány bevételei kirendelt közigazgatási biztosok által beterjesztendő utasításknak közvetlenül az illetékes pénzügyigazgatóságokhoz leendő beküldése iránt intézkedjék. A helyben lakó közigazgatási biztosok is a rapiditot csak a bevételei állomásokon eltöltött napok után élvezendik, s nekik azon napokra, melyeken a bevételei szünetel, rapiditjuk nem engedélyeztetnek. Végül utasítatik a megye közönsége, hogy a kiküldendő biztos nevét az illető dohány bevételei felügyelőséggel idejekorán ismertesse meg. — Budapest, 1885. évi november hó 16. A miniszter helyett: Lukács György, államtitkár.“

A rendelethez melékelt táblázatban ugyan Gömörme-gyére nézve Csetneken a dohánybevételei ideje folyó november hó 17-től december 1-ig van meghatározva, de a pénzügyi igazgatóság átírata a dohánybevételei idejét december 1-től 15-éig állapítja meg. Megyénkben biztosul Sebők Pál megye-bizottsági tag fog kiküldetni.

Gömör- és Kishont t. e. vármegye területén rendszerezett szarvasmarha szállítási fel- és lerakódó vasuti állomásokon, az 1886-ik év tartamára alakított állategészségügy-rendőri szemlebizottságok tagjainak névjegyzéke az alispáni hivatal által következőleg állapított meg:

1. A rosznyói vasuti állomáson Sthimmel Samuel városi polgármester lakik Rózsnyón. Lehoczy Márton megyei állatorvos lakik Tornallyán.

2. A bárnévei vasuti állomáson Szontagh Zoltán tornallyai járásbeli szolgabíró lakik Tornallyán. Lehoczy Márton megyei állatorvos lakik Tornallyán.

3. A rimaszécsi és feledi vasuti állomáson Sándor Béla rimaszécsi járásbeli szolgabíró lakik Feleden. Jeszay Gáspár állatorvos lakik Rimaszombaton.

4. A rimaszombati vasuti állomáson Szabó György városi polgármester lakik Rimaszombaton. Jeszay Gáspár állatorvos lakik Rimaszombaton.

Tanügy.

Általánosan elfogadott elv, hogy a magyarosodást a legtermészetesebb és azért legbiztosabb módon a kiseduovodák által lehet terjeszteni s előmozdítani. Ezen nézetet fényesen igazolja a közvetlen szomszédságunkban — Tamásfalán — felállított kiseduovó-intézet eddigi — rövid négy havi — működésének meglepő sikere.

A figyelmes és nemzeti ügyünket érdeklő szemlélő tekintete valóban örömmel idézik e kis hajlék szelid és békés falai között, mely vidáman felhangzó gyermek-zajával s ártatlan dalaival és játékaival a felig eltört Tamásfalán hazafias missióját oly hiven teljesíti.

A gyermekek, kik — esékely kivétellel — eddig nem is, vagy csak alig ismerték a magyar nyelvet, most nemesak az óvodában beszélnek, énekelnek és játszanak magyarul, de hazaérve, szülőikkel is csak édes magyar nyelvükön akarnak s szeretnek beszélni, a mint ez öröndetes eredményről több érdekelte szülő közvetlen elbeszéléséből értesülünk.

Midőn ezen nevezetes és fontos haladást regisztráljuk, nem mulaszthatjuk el ezen intézet további fejlesztését a tamásfalai — legközelebről érdekelte — közbirtokosságnak, sőt a többi áldozatkész egyéneknek figyelmébe ajánlani, s egyuttal hasonló nemes irányú és nemzeti életünket oly mélyen érintő intézetek szervezésére a Tamásfalánál népesebb s jobb módú községeink előjáróságait felhívni.

Az iskolai takarékpénztárak tiz éves jubileumát ünnepelték e hó 20-án az országos gazdasági egylet nemzetgazdasági osztályában. A jubileumok mai korszakában nem lep meg ezen hír. Mindenesetre haladás, hogy most már nem csak emberek, de közhasznú intézményekért is jubilálunk. De ezen iskolai takarékpénztári jubileummal elkéstek az intézők. Mert ha az iskolai takarékpénztárak Magyarországon való fennállásának tizedik évét akarták ünnepelni, azt két évvel hamarabb kellett volna tenniök, Ezen hasznos intézményt ugyanis Fábry János tanár rimaszombati leányiskolájában már az 1873-ik évben szervezte s azóta évről-évre mint a nevelés egyik hathatós eszközét ápolja s tartja fenn. O maga ezért a jubileumot rendező egylettől elismerő okmányt s a kezelő tanítóöök is ismételve kitüntetések nyertek. A magyarhoni első iskolai takarékpénztár ennél fogva városunkban áll fenn s ennek már tizenkét éve van.

A rimaszombati ág. ev. elemi leányiskola részére, melyben az eddig beiratkozott 82 tanulószám eléggé igazolja az épület kiépítését s a második tanítói illetve tanítóöök állomás szervezését, Groó Vilmos kir. tanfelügyelő a vallás- és közoktatási m. kir. miniszteriumtól a következő mintegy 50—60 fnt értékű taneszközt eszközölte ki: Göpczy-féle: Fali olvasótblák. Írásbeli mozgatható betűk. Nyomatásbeli; mozgatható betűk. Kivágott, kézi és fali rajzinták Maszák Hugótól az utmutató-

val. 31 1/2 em. átmérőjű földgömb délkelel és utasítással. Magyarország, továbbá a föld öt része falterképei. Baromfitegyezés. Basch természetrajzi- és Bopp természetrajzi falibrái. Métermértékek gyűjteménye. Női kézimunkagyűjtemény s végül egy számoló-gépet. Ezzel ezen iskola felszerelésének alapja jól van ugyan megvetve, de hisszük, hogy az iskolafenntartó egyházközség és tanítói kar e mellett nem állapodik meg, hanem a tanítás sikeréhez nélkülözhetetlen szemléltető képek s egyéb gyűjteményekkel fokozatosan egészíti ki taneszközeit.

Törvényszéki esernök.

(Az 1885. évi november 19-én tartott végvárgyalás.)

Koszka András tiszlezi lakos. Fabula János tiszlezi köremsáros juhász emberölés büntetettével volt vádolva. A mai napon (nov. 19.) megtartott végvárgyalás alkalmával azonban vádlott ártatlansága napfényre került. A tényállás, melynek következtében Koszka András vádatotott, a következő:

1883. évi november 18-án éjjel 11—12 óra között Koszka András vádlott, ki az istálló padján a szénában aludt, nagy zajra és kolompolásra ébredt fel, melyet az alatta levő istállóban volt juhok okoztak. Rosszszag gyanítva, felugrott fekvő helyéből, s csak úgy félig öltözötten az istálló felé rohant, hol csakugyan egy alakot látott, mely magával egy juhót elvinni igyekezett. Koszka András azonban mint hűségese eselőd, ezt történni meg nem engedte, hanem a tolvaj után szaladt, s egyik kezével azt, a másikkal pedig a juhót ragadta meg és segítségért kiáltott. A tolvaj pedig a mint megfogva érte magát, hogy ellenségétől szabadulhasson. — a kezében levő bal-tával annak fejére vágott. A vágás Koszka András megrszédíté ugyan egy kissé, de lábáról le nem verte, s rögtön rá megkapván a tolvaj nyakkendőjét, azon egy erőset csavart, majd pedig dulakodni kezdett vele, mi közben mindketten le- esvén, Koszka András szerencsésére a tolvaj fölé került. Ekkor még jobban szorítá annak nyakkendőjét s folyton segélyért kiabált, — tartván ugyanis attól, hogy a tolvaj elszabadulása esetén ismét a fejszével fogja használni, s akkor mint gyengébb fél, ő huzza a rövidebbet. A segítség nem sokára Csipka János és Balogh Karolin személyében meg is érkezett, azonban Csipka nem akart a dologba avatkozni, s Fabula Jánosért küldte Balogh Karolinnát, ő pedig Koszka András mellett maradt, ki a tolvajt folyton maga alatt tartá. Nem sokára meg- jött Fabula János is, s vele többen a fellármázott lakosok kö- zül, kiknek láttára Koszka András is elboesátotta az általa megfogott tolvajt. Ez azonban nem mozdult, s amint a körül- állók jobban szemügyre vevék, már maguk előtt csak egy — hullát láttak, melyet Brednyánka János ismeretes tolvajának ismertek fel. Az orvosi vélemény a tényeknek megfelelőleg a halál okául a megfulladást állapította meg.

Kir. alügyész a szándékos emberölés büntetében kérte vádlott Koszka András bűnösnek kimondani, a kir. törvény- szék azonban, vádlott eljárását önvédelemnek minősítve, őt a vád alól felmentette. Az önvédelem határa vádlott által ugyanis nem lett túllépvé az által, hogy Brednyánka Jánost, ki gazdája juhát ellopni akarta, s ki őt, midőn a juhót elvenni igyekezett, fejszével megvágta, tarkon ragadta, sőt nyakkendőjénél fogva addig tartotta, míg segítség nem érkezett, mert vádlott szándéka ez esetben nem az élet ellen, hanem csupán csak arra irányult, hogy Brednyánkát vissza- maga alatt tartsa, félvén tőle, miszerint elboesátása esetén az ismét fejszéjéhez jutván, könnyen a saját életét veszélyezteti. Hogy Brednyánka a szorítás közben megfulladt, a végett vádlott, ki- nek még felundalt állapotba s a kapott sérelem következtében beállott lázas izgatottsága is betudandó, — felelősségre von- ható nem volt.

Kérelem.

A tisztelt gazdaközönséget bátor voltam még az aratás előtt tisztelettel felkérni, hogy az ideig kiválóbb szemes-termésből a gömörmezei múzeum számára egy-egy fél liternyit a termelésre vonat- kozo szükseges adatok mellékletével bekü- ldeni méltóztassék. Legyen szabad ismételnem ebbeli kérelmemet, hogy az amugy is kezdetleges gazdasági osztályt megyei terményeinkből immár berendez- hessük.

Rimaezombat, 1885. november 20.

Fábry János, muzeumi igazgató.

Hírek és vegyesek.

A Stephánia trónörökösne részére az iparminiszter által összeállított magyar népies kersó gyűjteménybe 14 gömöri kersó vétetett fel, melyeket Groó Vilmosné gyűjtött össze, részben pedig az orsz. kiállítási gömöri szoba felszereléséből választott ki Dr. Herich Károly min. osztálytanácsos.

Tisza Kálmán miniszterelnök tízevi jubileuma alkal- mából megyénköl Fáy Gusztáv főispán vezetése alatt nagyobb számu küldöttség indul a fővárosba. Rimaszombat városát ezen küldöttségben Szabó György polgármester fogja képviselni.

Athelyezés. Kishonthy Barna a rimaszombati róm. kath. plebánia érdemes kaplánya s társaságaink közkedveltségben és szeretetben álló tagja — örömeinkre hogy előléptettetett, s fájdalomra hogy elveszítjük, püspöki rendelet által a nógrád- megyébe kebelezett Velke-i plebániára lett kaplání minőségben áthelyezve, hol azonban a plebánus előrehaladott kora miatt valószínűleg a lelkipásztori teendők mellett a hivatal összes terhei is az ő kezeire és gondjaira lesznek bízva. A mi őszinte és szeretetteljes kívánságaink és üdvözléteink kísérik őt új állomására!

Választás. Dobsinán az üresedésben volt városi első ta- nácsnok állomásra Fábry Károly bímorsáfár lett megválasztva.

Esküvő. Szontagh Károly, Rimaszombat város főszám- vevője folyó hó 17-én, kedden délután 4 órakor tartotta eskü- vőjét Staniszlavszky Fanny urnővel a helybeli ágost. evang. templomban.

Névnap. Folyó hó 18-án szerdán, Erzsébet napja alkal- mából kedélyes soiret rendezett Behelky Viktor kir. köz- jegyző és neje sz. Vicziány Erzsébet urnő. Danko Ernő kitű- nő zenekara mellett a mintegy 60 tagból álló társaság kitű- rő jókedvvel mulatott egész reggeli 7 óráig. A fiatalság a patto- gó esárdásokat vígan tombolta át. Vacsora alatt Szabó György

polgármester szellemes toasztban köszöntötte fel a szeretet- reméltó bájos háziasszonyt, ki „nem hiába viseli felsőszegés ki- rálynének büszke nevét, de bájai és szelleme által valóban a társaság királynője is.“

Hymen. Mint az „Egyetértés“ írja, felső-vályi Bodon Pál gömörmezei nagybirtokos a napokban vezette oltárhoz öz. Vargha Jánosné asszonyt. — A telekkönyvi hivatalban mitsem tudnak ily nevű gömörmezei „nagybirtokos- ról.“

Választás. A Rimaszombat városánál üresedésben volt adóvégrehajtói állomásra Majomi János lett megválasztva.

Gyászhirek. Szathmáry Antal berzétei ref. lelkész f. hó 15-én elhunyt. A boldogult több mint tíz éven át volt lelki- násztor a berzétei ref. egyháznak, mely érdemes lelkipásztor a halála miatt méltó fájdalommal osztozik a család gyászában. — Molnár József hentes rimaszombati polgár, 1848—49-iki honvéd f. hó 16-án temetettet el. A sorsesapások által korán megvénült férfit, mint beszéltek egyetlen leánya halála annyira megtörte, hogy azóta folyton rohamosan haladt a sir felé. — Nyugodjanak békén a kiszívottak porai!

A megyei muzeumnak új. Sütő István ur egy egészen ép szent László-fele aranyérem ajándékozott. — Együttal meg- említi, hogy e muzeum az ev. leányiskola épületének egyik emeleti helyiségében be van rendezve. Az érdeklődőknek szer- dáni és szombaton délutánoként az igazgató készséggel bemu- tatja.

A gömörmezei közművelődési egyesület alapszabályai a belügyminiszterium által a jövőágyási záradékkal ellátottak, s a hivatalos példány az alispánnak mint az egyesület elnöke- nak használat végett kiadott.

Zeneestély. Boka József vándor hegedű művész, ki időnként felkeresi városunkat, a „Három-Rózsa“ vendéglő ét- termében gyönyörködtetett a hét három estéjén bennünket való- ban gyönyörű játékaival. E jeles fiatal művész játékát igazi élvezettel halgathatja minden zenekedvelő, s azok, kik a fe- jedelmi „Repülj feeském“ remek futamait, s a „Velencei Carneval“ mysticus accordjait tőle hallották, bizonyára ked- vesen fognak mindig visszaemlékezni azokra az estekekre, me- lyeket a Boka József hegedűje olyan kellemesen szórakozta- tott át velünk.

Öngyilkosság. Általános megdöbbenést keltett az a re- volverlövés, mely csütörtökön este Kovács Lajos helybeli iparos életét kioltotta. A boldogult egy közbeesülésben álló iparos család tagja volt, s alelnöke az iparos segédek betegsegélyző egyesületének. A megtiszteltetés, mely a választás által érte, szerencsétlenségé vált reá nézve, mert könnyelmű életmódok és rozsz társaságokba keveredvén, a reá bízott pénzből mintegy 36—37 frtot elkölte, s minthogy szülei a kárt megtéríteni nem akarták, ő maga pedig e miatt munkaadó gazdájától el- boesátott, a többszörös és nagy szegénnytől való félelmében a halálba menekült. — Jellemző különben, hogy a szerencsét- len ember egész jómódu atyafiságában — bár ugyszólván min- denkihez könyörgött, — nem akart egy humanus gondolko- zásu emberre, ki életét 36 frtra becsülte volna, sőt az iparos segédek segélyegylete több elnézést és könyörületet tanusított iránta, mint saját rokonsága. — E szomorú eset különben intő példa lehet a többieknek, mert megmutatja, hova, mire vezet a könnyelmű gondatlan élet.

Szerencsétlenség. Az oszgyáni Izsák-féle erdőn dolgozó favágók egyikét a kidőlt fa maga alá terítette, s mielőtt segít- hetek volna a szerencsétlen emberen, a ránehazódott roppant súly megölte. Hulláját beállították a megyei közkórházba hol a boncolás is megejtetett.

Zsűn Pesta. Mint a sülyedés mintaképevel ijesztgették már régóta az anyak gyermekeiket e névvel, melynek viselője jómódu polgár szülői gyermeke, s tehetős és boldog ember volt egykor. Cherehez la femme! Felesége hűtelen lett hozzá s e miatti elkeseredésében azután fölytonosan sülyedt anyagi- lag, mi természetesen az erkölcsiiséget sem szokta érintetlenül hagyni. A korhely, iszákos, elzüllött ember végre a szegények házába jutott, de ott is sok bajlétkalannak derogált az ő társasága. Egész napokon át lehetett látni ezt a magas elfony- nyadt — pedig szép alakot az utcákon és tereken, vagy rozsz hírű lebujokban kóborolni, kezéből sohasem hiányzott a palin- kás üveg. Most már nem kell neki az sem, vége van, meghalt.

„Meghívó“-t kaptunk a „Losonci daleylet“ 1860. év- ben történt megalakulása 25-ik évfordulójának Losoncra, fo- lyó évi november hó 20-ik és 21-ik napjain tartandó ünne- pélyére. Az ünnepély sorrendje. I. November hó 20-án este 7 órakor a kaszinó nagytermében emlék-hang- verseny. Műsorozat: 1. Thern K.: „Dalünnepen.“ Előad- ja a daleylet régibb és legrégibb tagok közreműködése mel- lett. 2. Liszt F.: „Szózat-Hymnus.“ zongorán 4 kézre. Elő- adják: Váradi Szidónia k.-a. és Kovács Emil. d.-e. karnagy. 3. „Hirt nem hallok.“ népdal átírat. Előadják: Hodik P., Mikula E., Biszkuk L., Szlávi L., Busbak A., Fábry J., Nagy J., a daleyletnek megalakulásakor belépett működő tagjai. 4. Beriot M.: „VIII. versenymű.“ Hegedűn előadja: Pettykó Imre ur; zongorán kíséri: Kovács E. 5. Erkel Gy.: „Debre- ni versenymű.“ Előadja a daleylet. 6. „Daljátok, daljátok.“ költemény. Irta és szavalja Peres Sándor dalár-egyleti titkár. — 7. Zimay L.: „Kozlovszvári versenydal.“ Előadja a daleylet. 8. Sarrasate L.: „Ábránd „Faust“ dalműből vett dallamok felett.“ Zongorakísérettel, hegedűn előadja: Pettykó I. ur. 9. Erkel S.: „Szegedi versenymű.“ Előadja a daleylet. 10. Huber K.: „Király induló“ Rác Rudi zenekarának kísérete mel- lett előadva az összes dalárok által. II. November hó 21-én a.) Délelőtt 10 órakor a kaszinó nagytermében emlékünne- pély. Sorrend: 1. Erkel F.: „Hymnus.“ Eneklük a daleylet összes tagjai és é tképezdei ifjuság. 2. „Ünnepi megnyi- tó beszéd.“ Tartja: Pokorny G., Losonc r. t. város polgár- mestere, a d.-e. tiszteletbeli elnöke. 3. „Az egylet 25 éves története.“ Irta és felolvassa: Busbak Ádám, daleylet igaz- gatója. 4. Az egyleti zászló megkoszoruzása a zászlóanya ál- tal az ő czeletra felkért koszoruleányok által. E közben a dal- egylet Kovács E.: új „Jeligéjét zengi el. 5. Huber K.: „Nemzeti zászló.“ Zongorakísérettel mellett előadják: a daleylet összes tagjai és a tképezdei ifjuság. b.) Délután 1 óra- kor társasébd a „Vigadó“ helyiségében. c.) Este 8 órakor táncestély a „Vigadó“ helyiségében, a szünetekben daley- tei előadások.

Tüz. Várbóczról vesszük a következő sorokat: „Folyó hó 18-án este 1/2 10 órakor községünkben tűz ütött ki, mely egy takarmánnyal telt csürr teljesen elhamvasztott s csak a szél- esendnek köszönhető, hogy a közvetlen közelében lévő csürrök

lángra nem lobbantak, mert községünk még oly szomorú hely- zetben vannak ezen vidéken, hogy tűzoltó szerek sehol sem találhatók. Igen jellemző e nép babonaságára, tudatlanságára nézve még az, hogy a tűzet meztelen nőkkel tánczoltatták kör- rül, azt tartva, hogy ez által a lángok továbbterjedését meg- gátolják.“ Hát hiszen „de gustibus non est disputandum.“ ha- nem a tót cultura e meztelen aeshetikáját ajánljuk felemlítés végett a „Národnie Noviny“ beebes figyelmébe.

Fegyelmehaték-e a mester inasok? E kérdést hallottuk ismételve szellőztetni. Némelyek szerint sem a tanítás, sem a rendőrség nem bír velők. Mi azon nézetet koczkáztatjuk, hogy ha az illető hatóság komolyan meg akarja szüntetni azon utcai botrányokat, melyeknek színhelye az egész utcónal, melyen ezek estéknént végig bömbölnek és harczolnak egymással s a szembejövőkkel; erélyes s következetes eljárás mellett az insul- tusokat, valamint a pokoli lármát meglehet egy-két rendőr közbejöttével szüntetni.

Szerelmi tragikomédia. Egy helybeli fiatal kertész la- kadalmát tartotta a hét valamelyik napján. Mikor a lakadalm épen tetőpontján állott beállit a vendégseregbe három alarezos egyén, és késekkel támadták meg a boldog vőlegényt. A nász- nép azonban védelmébe fogadta a meglepett fiatal ferjet, s lefegyverezni igyekezett a három vakmerő támadót. Ezek a kertbe menekültek a násznép utánna, s alaposan megmutogá- ták nekik merre van a kijárat. Az alarezosok hatalmas kék foltokat vittek haza lakadalmi emlékül, de a fama azt süttöjga, hogy tulajdonképen nekik is volt egy kis igazságuk, mert a vőlegény hűtelen szeretője és elesbitója volt az egyik alar- ezos nőtestvérenek, ki bosszúállásra hívta fel a három vállal- kozó szellemű, kalandos lovagot.

A soroksári-uti rablőgyilkosság kiderítése országsszerte folytonos igazolmban tartja még mindig a kedélyeket. E do- logban megvalk is érdekelve van, a mennyiben a harmadik gyanusított Gothard Sándor tartózkodási helyéről Gömörpanyit- ról hétfőn csakugyan Budapestre szállított Zsarnay kerületi kapitány és egy polgári ruhába öltözött titkos rendőr által. Mint tudjuk, Gothard azzal van gyanusítva, hogy a revolver, melyet a borzasztó tett színhelyén találtak, s mely az egye- dül bűnjel e rejtélyes és szövevényes ügyben, az ő tulajdona. A kihallgatások és vallatások azonban mindezekig semmi ered- ményre nem vezettek, sem az özvegyet, sem a legerősebb gya- nuval terhelt Tamár Alajost mindeddig nem sikerült vallomásra bírni, s a rettenetes bűn rendező alakjait még mindig vastag fátyol borítja.

Az el nem szállított kiállítási tárgyakra vonatkozólag a következő eljárást fogják alkalmazni. Nov. 20-án betúrosor névjegyzéket készítettek azon kiállítókról, a kik tárgyaikat el nem szállították a kiállítás területéről; azon tárgyakat, a melyek- kért díjakkal a kiállítók hátralékban ninesenek, a csoportfel- ügyelők vezetése alatt beesomagolják és a szállítási díjak, vala- mint postacsomagokért 50 knyi, egyéb ládátér vagy esoma- gokért 80 krtól 1 frtig megalapítandó esomagolási díj utánvé- telel, az 5 kilón alóli esomagokat postára, a nagyobb súlyu ládákat pedig a kiállítási területen levő szállítók ut- ján vasútra, illetőleg gözhajóra adják. Azon kiállítókhöz pe- dig, a kik díjakkal hátralékban vannak, felszólítás megy, hogy összes tartozásaikat f. é. decz. 14-ig az országos bank- hoz küldjék be, különben tárgyaikat elárverezik. Az árverés december 20-án tartatik meg. Ha a befolyt pénzből a díjak fedezhetők nem volnaak, a hátralékot a kiállítóktól bírói uton fogják behajtani.

A szerb-bolgár festvérháboru gyilkos tüze kigyuladt. A közel szomszédban dörögnek az ágyuk, elnyomva a sebesültek halálordításának égrehangzó iszonyu kardalát. A háboru külön- ben változó szerencsével folyik; eleinte a szerb hadseregek győzelemről-győzelemre vonultak, s már egy proklamációban közzé is tétetett a nap, melyen Sofiába fognak bevonulni a réz hősök, de ugylátszik gazda nélkül csinálták a számadást, mert a bolgár seregek végre összeszedve magukat Szlivnicza alól minden ponton visszaverték a szerbeket. Az „Egyetértés“ szerkesztősége — 100 frittal nyitván meg az aláírási ívet — gyűjtést íedított meg a szerb sebesültek részére; mely tul hu- manus ténre mi nem követjük a nagy lapot, miután nem em- lékezünk oly időre, mikor a derék szerbek akár örömeink akár bánatunkból részt kívántak volna.

A levélbelyeg-gyűjtők első hazai egyesülete értesíti tag- jait, hogy rendes összejöveteleit minden szerdán este 7 órakor a Thonet udvarban levő pilseni söresarnok külén helyiségében tartják. A levélbelyeg-gyűjtés iránt érdeklődő vendégeket szí- vesen látják. Sört inni, nem ellenkezik az egylet intencióival!

A legújabb újdonság az a szép fehér hó, mely ma reg- gelre meglepett bennünket, s a mely szánkázni ugyan kevés, de ha elolvad, egy jókora pocsolyának talán sok is lesz.

Irodalom.

A „Képes Családi Lapok“ 9-ik száma következő gaz- dag tartalommal jelent meg: A banda gyereke. (Elbeszélés, vége.) Tóth Józseftől. — Fényben, árnyban. (Költemény.) Di- véki Gyulától. — A bávös tollu herezegő. (Hogy írta Carmen Sylva meséit?) Veress Endrétől. — A szív nemessége. (Német elbeszélés.) Fordította Tomkov Ilona Mária. — Háromszor menyasszony. (Elbeszélés folytatása.) Mészáros Istvántól. — A boszorkány. (Theuriet André re. énye, folytatás.) — Mikor együtt jártunk. (Költemény.) Szarvas Mariskától. — Egy óra a fotografusnál. Váradi Antaltól. — Képmagyarázat. — Minden- féle. — Képek: Turkoman rablók a persa határon. — Bolgár parasztok. — Hordozható vasut Kelet-Irádiában. — Melléklet: „A szobor titka.“ (Regény, Tábori Róberttől.) 129—144 oldal. — Vas Gereben műveire szóló előfizetési felhívás. — A „Nő- világ november havi száma, a következő tartalommal: Az a szerelem! Hegedűs Irmtól. — A cseszemő táplálása. V. E. től. — Két divatos mérög. — A leves és hus. — A tél előtt. (Párisi divat) stb.

A szerb-bolgár háboru kitörése arra indította a „Pesti Hirlap“ szerkesztőségét, hogy külön tudósítót küldjön a két balkáni nép közt fel folyó harcok színhelyére s így a „Pesti Hirlap“ haretéri indításai hitelesség, közvetlenség és gyors- ság dolgában bizonyára az első helyet foglalják el. Így bizonyít- ja be a „Pesti Hirlap“, hogy valóban megérdemli a magyar olvasó közönség pártolását, bizalmát, rokonszenvét s azt a ma- gyar hirlapirodalom történetében szinte páratlanul álló folkarol- lást, melyben eddig is részesült; mert folyton arra törekszik

hogy mentől többlet, jobbat és érdekesebbet nyújtson olvasóinak. S mint a szerkesztőség bennünket értesít, december elsejétől kezdve a „Pesti Hírlap” naponként kivétel nélkül két egész ivben (16 oldal) fog megjelenni, mostani alakjában de jobb nyomással (rotációs gépen kiállítva) s összefüggő egészet képezve, nem pedig a sok alkalmatlanságot okozó külön mellékletekkel. Megmarad azonkívül a hetenkinti zenemelléklet is, mely kedvezménytel a „Pesti Hírlap” egyedül áll az európai hírlapirodalom terén. Hogy a lap cikkeit és tárcáit hazánk legkiválóbb publicistái és írói szolgáltatják, azt már ugys tudja az ország művelt olvasó közönsége, melynek figyelmébe s pártfogásába jó lélekkel ajánljuk ezt a sok élvezetes olvasmányt nyújtó s mégis legolcsóbb napilapot.

Bolgár Ferencz — az ezelőtt két évvel egy Bécsben lefolyt párbajból nevezetessé lett főhadnagy — folyó évi december elején „Katonai Lapok” czim alatt politikai jellegű katonai szaklapot indít meg, melyhez munkatársul a legavezetesebb bel- és külföldi katonai írókat nyerte meg. A lap hetenként egyszer 1½—2 iven fog megjelenni és nemcsak a hivatásos s a szabadságolt állományú katonának, hanem a nagy közönségnek is van szánva, minél fogva az népszerű hangon lesz tartva.

Dr. Bernáth István. — kitől lapunk is több figyelmet keltett, jeles cikket közölt már, — „Birtokjog és birtokviszonyok Nagy-britanniában és Ir-országban” czimű dolgozata a „Budapesti szemle” októberi és novemberi füzetében jelent meg. Az első közleményben Angol-, a másodikban Ir- és Skót-országot tárgyalja. Megismerteti az állami földbirtokviszonyokat, mai rendszerének kifejlődését, a reformokért most is folyó küzdelmekkel együtt. Tanulságos munka, mely a mostani agrar-mozgalmak mellett az időszerűség érdekével is bír. Kivánatos, hogy ezen városunkbeli tudós nemzetgazda dolgozatát, ki angolhoni s amerikai tanulmányutjában szerzett tapasztalait időnkint most közlést, megyénk törekvő gazdái körül is minél többen olvassák, s a tanulságokat levonják.

Hivatalos közlemények.

12262 szám.

Gömör megye alispáni hivatalától.

Hirdetmény.

A folyó évi október hó 12-én tartott megyebizottsági rendes őszi közgyűlés határozata értelmében, az 1886-ik évre a megyei szolgásmélyzet ruházata, irodai szerek, a megyeházánál szükséges világitási anyagok árlejtsé vagy alkuegyezmény útján levén, az edigi gyakorlathoz képest beszerzendők — e végből eljárás határidőül a folyó évi december hó 10-ik napjának d. e. 10 órája Rimaszombatba, a megyeházához kintüzetik s a vállalkozni kívánók, ezen határidőre — a szükséges bánatpénzel ellátva, ezennel meghivatnak.

A feltételek iránt, a megyei számvevősnél időközben is, bővebb felvilágosítás nyerhető.

Kelt Rimaszombatban, 1885 évi november hó 13-án
Alispán helyett **Ujházy**, főjegyző.

Felelős szerkesztő: **LÓRINCZY GYÖRGY.**

Magán-hirdetések.

Bérbe adatik

Rimaszombat város határában egy 30000 négyszög ölet meghaladó első osztályu **földbirtok**, haszonbérbe kiadó, esetleg örök áron is eladó. — Értekezhetni özv. **Erdélyi Szabó Jánosnéval.**

C S E T N E K E N

dohánytermesztő határban, szabad kézből eladó, egy kedvező fekvésű **földbirtok** — összesen mintegy 94 hold, 1200 négyszög ölével — a város főutczájában fekvő kényelmes urilakkal s gazdasági épületekkel.

Bővebb felvilágosítást ad szóval vagy levélben **Szontagh Andor** Csetneken.

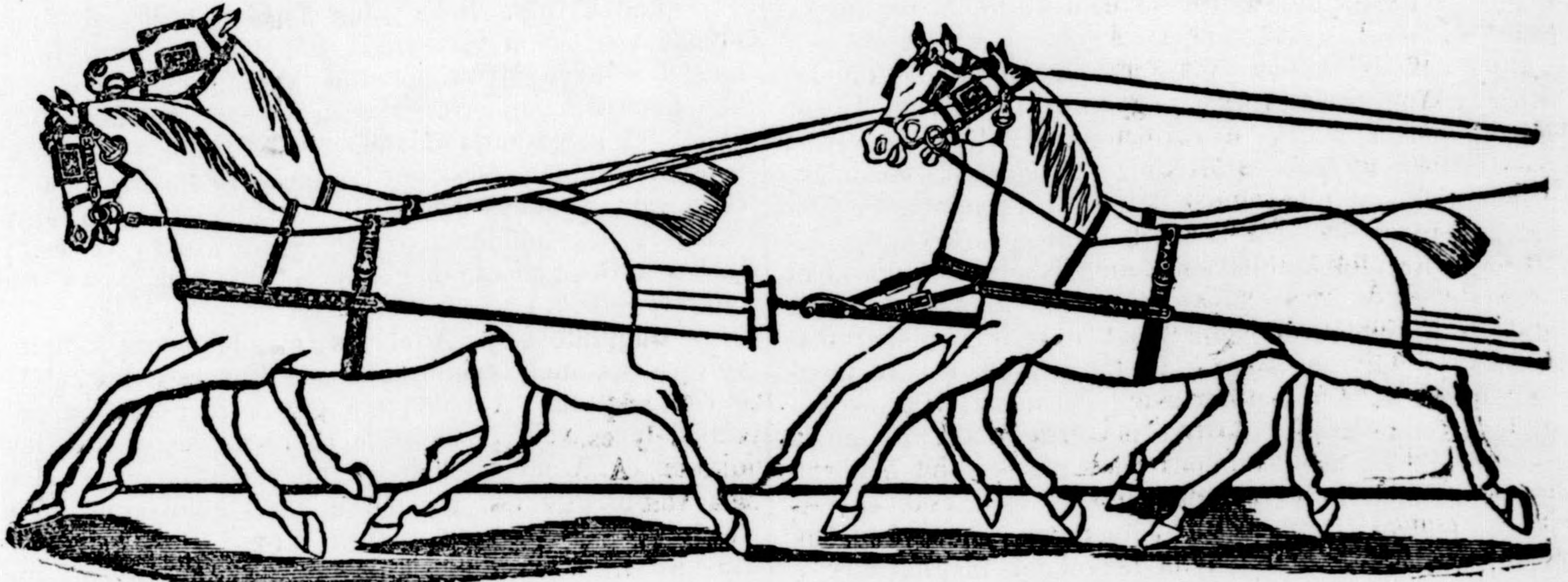
TRUBINT LUKÁCS

SZIJGYÁRTÓ-MESTER

RIMASZOMBAT, CSERENCSENYI-UTCZA S. SZ. A. HÁZBAN.

Ajánlja a legjobb hírnek örvendő szijgyártó-üzletét a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe, itt a legjutányosabb árakon mindenféle **lószerszám** a legnagyobb választékban föltalálható: — továbbá **lovagló-eszközök**, különféle **ostorok**, **zabolák**, **lótakarók** és **pokróczok**. Ugyanitt különféle nagyságu **utazó-bőröndök**, **iskolai könyvtáskák** stb. stb. — Végül ajánlja még lószerszámok, hintőtetők, lábbeliek épentartására a legjobb minőségű **orosz bőrkenőcsét**, ezen kenőcs által bekent bőrreszek a legszebb fekete színt nyerik és a bőrnek tartóságát s puhaságát idézi elő.

Vidéki megbízatások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Húsmérési-jog bérbeadás.

A Rima-Murány-Salgó-Tarjáni-Vasmű-részvénytársaság salgó-tarjáni-gyár és bányatelepein a **húsmérési-jog 1886. évi január 1-től** egy folyó évre kiadatik.

Ezen mézarszékékek évi forgalma a 20,000 frtot meghaladja.

A vállalkozó által a gyári és bányaszemélyzetnek előirt hitelre kiszolgáltatott husok értéke minden hó végével a beadott számla alapján a gyári pénztárnál készpénzben kifizetetik.

Vállalkozótól bérösszeg fizetése nem követeltetik, azonban biztosíték gyanánt tartozik 1000 frtot megfelelő értékben letenni.

Ajánlatok **folyó évi december 13-ig** alóirt igazgatóságához — hol minden egyéb ez ügyre vonatkozó bővebb tájékozás nyerhető, — intézendők.

A Rima Murány salgó-tarjáni vasmű-részvénytársaság
Salgó-tarjáni élelmezési üzletének igazgatósága.

2—3

Kiadóhivatal: Budapest, V., nádor-utca 7. sz.

Legelterjedtebb s legolcsóbb magyar napilap.

PESTI HIRLAP

pártoktól s kormánytól egyaránt független

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen mindennap, hétfőn és ünnepet követő napokon is, 16—20 oldalnyi terjedelemben.

➡ Októbertől kezdve **rotációs gépen** nyomatik, mely a lapot **óránként 10,000 példányban**, teljes 16 oldalon, könyvalakban, **felvágva** állítja elő.

Minden héten rendes **ZENEMELLÉKLET** válogatott zenedarabokkal.

Előfizetési ára: egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr.

Mutatványszámok egy hétig ingyen és bérmentve küldetnek.

Rovatvezető munkatársak: Antalik Károly, Gyöngyösy László, Luby Sándor, Schmittely József, Tábori Róbert, stb.

Szabad kézből eladó birtok.

Alsó-Hangonyon: **Stelkovits-Somoskeő Rozália** tulajdonát képező tagosított birtok, minden hozzátartozó épületek- és gazdasági eszközökkel együtt — készpénzfizetés mellett — szabad kézből eladó.

Ezen birtok áll: A kényelmes uri lakás és melléképületeken kívül 8 hold beltelek, 88 hold szántóföld, 71 hold hegyi-szántóföld, 42 hold rét- és 547 hold erdőből.

Venni szándékozók értekezhetnek a tulajdonossal Alsó-Hangonyon. (Gömör megye.)

Munkatársak:

Pulszky Ferenc

Beksics Gusztáv

Törs Kálmán

Pesty Frigyes

Borostyáni Nándor

stb. stb.

Munkatársak:

Mikszáth Kálmán

Dr. Ágai Adolf

Bartók Lajos

Tóth Béla

Dr. Kenedi Géza
felelős szerk.

stb. stb.